

Während

a) stojí na začátku věty vedlejší (VV), za kterou obvykle následuje věta hlavní (HV), která větu vedlejší řídí

b) spojuje HV s VV

Význam slova während: adversativní spojka, temporální spojka, předložka

a) spojka

- adversativní spojka:

Während manche unter Übergewicht leiden, sterben andere an Unterernährung.

Viele Menschen sterben an Unterernährung, **während** andere unter Übergewicht leiden.

Zde je vidět ve větách jasný protiklad

- časová (= temporální) spojka:

Während sie kocht, telefoniert sie.

b) předložka

Während des Festes haben wir uns unterhalten.

Předložka „während“ stojí obvykle hned před vztahujícím se podstatným jménem ve 2. pádu.

V mluvené řeči se smí předložka „während“ pojít i se 3. Pádem:

Während dem Essen des Hundes ist ein Verbrecher über den Zaun geklettert.

▪ Ukázka možné varianty užití předložky „während“ se 3. Pádem, po kterém musí ve větě/slovním spojení následovat 2. pád

▪ Po předložce „während“ smí následovat i dva druhé pády za sebou:

Während des Essens des Hundes ist ein Verbrecher über den Zaun geklettert. – Tohle je gramaticky zcela správně.

Příklad z praxe:

Ich weiß nicht, warum sie mich immer wieder nach meinen Eltern fragte, ich habe ihr doch mehr als einmal gesagt, dass sie nach dem Untergang des großen Landungsprahms **auf einem gelben Floß davon trieben, während ich zwischen Soldaten und Pferden schwamm, so lange**, bis sich der alte Raddampfer herangeschaufelt hatte, die „Stradaune“.

S. 7

Nevím, proč se mě znovu a znovu vyptávala na mé rodiče, vždyť jsem jí několikrát řekl, že když se potopila velká přistávací pramice, **odpluli na žlutém voru, kdežto já jsem plaval mezi vojáky a koňmi tak dlouho**, až se přihrabal starý kolesový parník „Stradaune“.

S. 8

Citace jsou z knih:

Lenz Siegfried: Exerzierplatz. Roman, 1. Auflage, Aufbau-Verlag Berlin und Weimar 1986, Lizenznummer 301.120/16/86.

Lenz Siegfried: Cvičiště. Soudobá světová próza, svazek 404, přeložila Siebenscheinová Anna, nakladatelství Odeon, Praha 1989, ISBN 80-207-0852-9.

Spojka „während“ začíná VV časovou 2. stupně, která je závislá na předešlé VV (= VV 1. Stupně).

Pokud spojka „**während**“ nespojuje protikladnou výpověď dvou vět, jedná se o spojku časovou, i když ve větě, kterou uvádí, nestojí zcela jasné příslovečné určení času.

Pozor na slovo „währende“! – Partizip I = přičestí přítomné

Zde se jedná o sloveso „währen“.

Sloveso „währen“ znamená česky „trvat“. V NJ patří tohle sloveso do nespisovné řeči, ale užívá se zřídka i dnes:

- **währende Gespräche** / Sie führten stundenlang währende Gespräche.
- **währende Prozesse**
- **währende Mitbestimmungen**
- **währende Debatte**

Sloveso „währen“ se ve spisovné němčině nahrazuje slovesy: „andauern, dauern, anhalten“

Ukázky z DWDS Korpusu:

Wandruszka, Adam, Die europäische Staatenwelt im 18. Jahrhundert, in: Propyläen Weltgeschichte Band 7, Berlin: Propyläen-Verl. 1964, S. 10842

Dritter Raubkrieg Ludwigs XIV . , in der englischen - vielleicht treffender - als » der Krieg der großen Koalition « bezeichnet wird ; und daß für Kaiser und Reich im Osten der sechzehn Jahre **während** große Türkenkrieg gar erst 1699 mit dem Frieden von Karlowitz , ein Jahr vor dem Ausbruch des Nordischen Krieges , zwei Jahre vor dem des Spanischen Erbfolgekrieges , zu Ende gegangen war .

Schücking, Beate, Wir machen unsere Kinder krank, München: List 1971, S. 184

Sie waren überfordert , was die Ansprüche an ihr Verständnis anging . Manchmal genügt tatsächlich eine halbstündige Aussprache mit einer einsichtigen Mutter , um bereits wochenlang**während** , mittägliche Brechattacken eines Kindes dauerhaft zum Verschwinden zu bringen . Die Olivers Eltern nahegelegten Veränderungsvorschläge in bezug auf die allgemeine Einstellung zu diesem Kind (» Wie soll denn etwas aus dem werden , der muß doch gehorchen « = den Teller abessen !